

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky **M. K.**, nar. X., bytom H. O. ul. č. X. zastúpená JUDr. Jánom Vaškom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Prievidza, Podjavorinskej ul. č. 3, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o zvýšenie invalidného dôchodku, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 26. mája 2011, č. k. 12 Sd/51/2011-32, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 26. mája 2011, č. k. 12 Sd/51/2011-32, **potvrďuje**.

Odporkyňa **je povinná** zaplatiť navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania v sume 64,41 € do rúk jej právneho zástupcu JUDr. Jána Vaška, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie:

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom z 26. mája 2011, č. k. 12 Sd/51/2011-32, zrušil rozhodnutie z 25. januára 2011 číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov /ďalej len

„zákon o sociálnom poistení“/ priznala navrhovateľke od 9. februára 2009 invalidný dôchodok v sume 122,00 € mesačne a od 1. januára 2010 zvýšila navrhovateľke tento invalidný dôchodok na sumu 125,80 € mesačne. Tento výpočet výšky dôchodku zodpovedal záverom posudku príslušného posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Prievidzi z 24. augusta 2009, ktorým bola stanovená miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou na 60 %. Odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľke do rúk jej právneho zástupcu JUDr. Jána Vašku náhradu trov konania vo výške 304,51 €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že zdravotný stav navrhovateľky opakovane posúdili posudkoví lekári sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočky v Prievidzi 23. marca 2011 a Sociálnej poisťovne ústredia so sídlom v Trenčíne 7. apríla 2011 a zhodne dospeli k záveru, že je potrebné od 13. augusta 2010 mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky osteoporózu (60 %) navýšiť za iné ochorenia o 10 %, a to za dorzalgiu s radikulárnym syndrómom L 5, depresívnu chorobu stredne ťažkú a inkontinenciu moču, t. j. spolu na mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 70 %. V dôsledku navýšenej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľky žiadala o nové zmenové rozhodnutie podaniami z 18. apríla 2011 a z 10. mája 2011. S poukazom na záver nového lekárskeho posudku zo 7. apríla 2011 krajský súd napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a uložil jej vo veci znova rozhodnúť.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie odporkyňa. Navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Poukázala na skutočnosť, že právny zástupca žiadal zaznamenať (zrejme na pojednávaní krajského súdu), že po podaní opravného prostriedku bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľky od 13. augusta 2010 zmenená na základe lekárskeho správ z psychiatrie, kde bola hospitalizovaná, od ktorého dňa má stanovenú mieru poklesu 75 % (správne 70 %). Tvrdila, že pred rozhodnutím bola povinná presne a úplne zistiť skutkový stav veci, čo aj urobila. Namietala, že vo veci stanovenia miery poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť ž bol jeden spor ukončený. V konaní, vedenom na súde prvého stupňa pod sp. zn. 12Sd/154/2009 bolo konanie zastavené, lebo navrhovateľka bola spokojná so zvýšením miery poklesu zo 45 % na 60 %. Po rozhodnutí odporkyne o zvýšení invalidného dôchodku sa navrhovateľka opätovne domáhala zvýšenia miery poklesu, ako aj dátumu

vzniku invalidity. Až v priebehu druhého preskúmvacieho konania predložila nové lekárske správy, na základe ktorých bola zmenená miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť. Na základe posudku posudkového lekára sociálneho poistenia odporkyňa nerozhodla o zvýšenej miere schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, lebo dávkový spis nemala k dispozícii. Odporkyňa poukázala na hospodárnosť konania, lebo podľa jej názoru v predchádzajúcom konaní sp. zn. 12Sd/154/2009 predčasne krajský súd zastavil konanie, a to napriek skutočnosti, že navrhovateľka nebola so zmenovým rozhodnutím spokojná, čím navrhovateľke umožnil prostredníctvom svojho zástupcu opätovne napadnúť nové rozhodnutie odporkyne z 25. januára 2011 a predčasne rozhodol aj v tomto konaní, lebo nepreskúmal spoľahlivo skutkový stav. Z týchto dôvodov namietala aj správnosť rozhodnutia o náhrade trov konania za opätovné prevzatie vecí a prípravu zastúpenia, ako aj za spísanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia (bez uvedenia konkrétnych námietok), ktoré by nevznikli pri dôslednom rozhodovaní súdu. Súčasne poukázala na priznanú neprimeranú náhradu za premeškaný čas na cestu na pojednávanie a späť (6 pol hodín) čo nezodpovedá časovej dĺžke cesty z Prievidze do Trenčína ak sa do premeškaného času započíta aj doba pojednávania, ktorá bola posunutá na skorší čas na žiadosť právneho zástupcu navrhovateľky.

Navrhovateľka vo vyjadrení na odvolanie navrhla napadnutý rozsudok ako správny potvrdiť. Uviedla, že cestu motorovým vozidlom Prievidza – Trenčín nie je možné vykonať rýchlejšie, než cca za 70 minút, vzhľadom na hustotu premávky a stav vozovky v danom úseku, teda za tri polhodiny a za cestu späť za ďalšie tri polhodiny, teda spolu šesť polhodín.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne v danom prípade nemožno vyhovieť.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 195 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom poistení organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutkový stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového zabezpečenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne zistený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na skutočnosť, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie tejto skutočnosti zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky, resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení).

Zo spisov vyplýva, že konanie na Krajskom súde v Trenčíne sa začalo na základe návrhu navrhovateľky z 9. februára 2011, ktorým sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia odporkyne z 25. januára 2011 číslo X.. V návrhu namietala, že jej rozhodujúce invalidizujúce ochorenie bolo vyhodnotené na spodnej hranici bodového ohodnotenia 60 %, ale správne malo byť hodnotené v rozsahu 80 % a podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení malo byť hodnotenie zvýšené o 10 % za jej ostatné ochorenia, predovšetkým za postihnutie v psychickej oblasti.

Zo záverov posudku MUDr. M. Š., posudkovej lekárky sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky so sídlom v Prievidzi z 23. marca 2011, ako aj z posudku MUDr. L. T., posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Trenčíne vyplýva, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky je osteoporóza s mierou poklesu 60 % podľa kap. XV, odd. B, bodu 1c prílohy č.4 zákona o sociálnom poistení. Návrhu navrhovateľky bolo vyhovené činnosť v tom, že posudkoví lekári ustálili 10 % zvýšenie za iné zdravotné postihnutie, a to: dorzalgiu s radikulárnym syndrómom L 5, depresívnu poruchu stredne ťažkú a inkontinenciu moču, spolu 70 %. Správnosť týchto záverov posudkových orgánov nespochybnila v konaní ani odporkyňa.

Napadnutým rozsudkom prvostupňového súdu bolo preto preskúmané rozhodnutie odporkyne z 25. januára 2011 číslo X.X. zrušené v súlade so zákonom, lebo nezodpovedá aktuálnemu zdravotnému stavu navrhovateľky, ktorý jej spôsobuje 70 % mieru poklesu zárobkovej schopnosti od 13. augusta 2010.

Nemožno súhlasiť s názorom odporkyne, že spor o dávku podmienenú nepriaznivým zdravotným stavom má skončiť v jednom konaní po spoľahlivom a úplnom preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ak pre takýto postup nie sú splnené podmienky. Námietky o nehospodárnosti konania by mala skúmať predovšetkým odporkyňa, ktorá rozhodla bez toho, aby riadne zistila skutočný stav veci. V prípade, ak by jej postup zodpovedal zákonu, neprichádzalo by do úvahy zrušenie jej rozhodnutia a ani navrhovateľka by nemala nárok na náhradu trov konania. Odporkyňa však rozhodla na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu o zistení rozsahu zdravotného postihnutia navrhovateľky, ktoré má za následok jej invaliditu, preto jej výhrady k hospodárnosti konania by mali byť predovšetkým dôvodom na posúdenie zákonnosti jej vlastného konania.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 26. mája 2011, č. k. 12Sd/51/2011-32, podľa § 219 OSP potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania za napísanie vyjadrenia k odvolaniu priznal odvolací súd s poukazom na § 11 vyhl. č. 655/2004 Z. z. za jeden úkon, t. j. 57,00 € + 7, 41 € režijný paušál, spolu 64,41 €, lebo námietku, že navrhovateľka nemá nárok na náhradu trov konania za prevzatie zastupovania a za spísanie návrhu nemohol súd zohľadniť, v dôsledku skutočnosti, že odporkyňa nebránili žiadne prekážky rozhodnúť vo veci až po riadnom zistení skutočného stavu veci. lebo odporkyňa mohla rozhodnúť až po riadne zistenom skutočnom stave veci. Rovnako odvolací súd nezistil pochybenie pri zisťovaní náhrady za stratu času, lebo doba cesty z Prievidze do Trenčína a späť bola určená primerane.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. apríla 2012

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mária Kráľová